

Oběžník č. 1

Ravensburg, 9.7. 1983

Vážení přátelé!

Jak bylo dohodnuto, bude muset značná část našich kontaktů spočívat právě jen na použití oběžníků a písemných informací, protože osobní setkání, vzhledem k našemu roztroušení po světě, nebudou často možná.

Mohu Vám nyní sdělit, že žádost o registraci našeho spolku bude v nejbližších dnech podána u příslušného soudu v Mnichově. Zaregistrováním bude naše dosavadní činnost převedena na institucionální základnu. Je sice ještě určitá možnost, že podle požadavků úřadů bude nutno provést nějakou úpravu stanov, avšak nikoliv v zásadním rozsahu.

Při sestavování stanov byla snaha dosáhnout takové pružnosti, která by dovolovala naši činnost podle potřeby a měnících se podmínek rozšiřovat nebo zúžovat a měnit její metodiku. Budou-li stanovy přijaty a budeme-li schopni jich využít, mají širokou možnost interpretace a skrývají plno potenciálních možností, zejména k našim zahraničním příznivcům a různým institucím.

Asi by bylo vhodné na tomto místě učinit nějaké programové prohlášení, ale to si zatím raději odepřu, mimo jiné už i z toho důvodu, abych ty skryté možnosti nějak předem neomezoval. Myslím, že jistým programem je i výběr lidí, kteří se na této spolupráci, na založení spolku podílí.

Nechci psát ani žádné pojednání o organizaci. Organisační rámec, jak jej určují stanovy, byl zpracován podle vzorových stanov požadovaných ve Spolkové republice. A pokud jde o cíle a konkrétní činnost dodávám jen, že jsme o všem všichni spolu hovořili a naše představy se, myslím v tom podstatném, shodují.

Abychom však omezili pozdější nedorozumění, pokusím se to podstatné shrnout a do toho shrnutí vtělit podněty nás všech zde v exilu i těch doma.

V podstatě jde tedy jen o pokračování naší dosavadní činnosti, ale na vyšší, efektivnější úrovni. Myslím, že to snad vyjádřím správně, že podle společného pojetí nám nejde o spolek v běžném smyslu, o spolkovou činnost umožňující styk lidí společných názorů, ale o pracovní skupinu, o nástroj k prosazení cílů, které jsou nám všem, ve větší či menší míře, ale principiálně společné. A není jen mým soukromým názorem, že bychom se měli, právě s ohledem na účinnost naší práce vyvarovat představě, že náš spolek by měl být nějakým sdružením ochránců svatého grálu. Od toho jsou zde jiné instituce a naším bezprostředním úkolem by nemělo být jen svéřepé hlásání svatých pravd, ale prosazení. To nemyslím jako ústupek ze zásad, ale jako dělbu práce. Tento spolek může splnit svůj účel jen určitou specialisací a pragmatickým přístupem k řešení svých úloh. Těm povolaným institucím a hnutím však budeme naše služby nabízet a jejich pomoc vyhledávat. Ne tedy uzavřený skleněný zámek posledních spravedlivých, ale operující jednotka, práce v poli, v zákopech, se vším nepohodlím, blátem a i s risikem omylů.

Tím není řečeno, že kromě vyřčených cílů by bylo nutno se předem zříci možnosti operovat i v rozsáhlejší poli, než si zatím vymezujeme, stát se krystalizačním jádrem něčeho vyššího, ale to by připadalo v úvahu jen tehdy, kdyby se taková potřeba ukázala nutností v zájmu věci a kdybychom byli schopni takový úkol zvládnout. Ale to vše ukáže čas a praxe.

Oficiálně se představujeme jako nezávislá, neutrální ve stranickém smyslu, nadstranická instituce s proklamovaným cílem studia moderní komunikace a výměny informací mezi různými společenskými systémy, tady formulace stravitelná pro schvalovací úřady.

Ten vnitřní, nepublikovaný, ale bezprostřední a pro nás strategický cíl je vést psychologickou válku proti komunismu ve všech jeho formách a projevech s takovou efektivitou, jakou naše podmínky dovolí.

To však znamená respektovat zákonitosti a pravidla takového boje, to je, neobejdeme se bez taktisevání a použití subtilnějších, navenek třeba i matoucích metod. A z těch zákonitostí také vyplývá nejen rozšiřovat informace, ale usměrnit je k zcela určitému psychologickému účinku, to je k erosi, destabilisaci a rozpadu komunistického systému, což je cíl, kterému se v naší činnosti vše ostatní podřizuje.

Tedy rozšiřovat v podstatě všechno, co by pomáhalo rozkládat komunistický systém a co naše svědomí připustí. Ovšem s těžištěm a s perspektivním zaměřením odpovídajícím našemu společnému stanovisku a principům, tedy také pokus o formování, vytvoření základny hnutí, z kterého by snad mohla někdy vyrůst i politická struktura v rámci našich politických, náboženských, filosofických, kulturních a sociálních představ.

Jako první krok k orientaci v naší práci by měl být svědomitý rozbor podmínek v prostoru našeho působení a příprava i na oslovení skupin, které zatím nepatří přímo k našim ideovým souputníkům. To vše ovšem vyváženě, uvážene a se snahou vyhnout se kontraproduktivním výsledkům. Naše činnost by měla být i vyvážením a protiváhou proti značně jednostranně orientovaným sdělovacím prostředkům našeho exilu.

A snad by nebylo ani na škodu, kdybychom se stali jakousi nátlakovou skupinou, aby nás a naše názory začali brát vážně i tam, kde nás doposud vidí jen jako nežádoucí elementy a kde se nemůžeme jednotlivě prosadit.

Důležité pro naši činnost je uvědomit si několik podmínek. Je to jednak určení a vymezení cílové oblasti našeho působení a pak správný rozbor situace a podmínek a z toho vyplývajících metod taktiky.

K té cílové oblasti. Tou musí být pro nás především domov, naše vlast, eventuálně v širším měřítku celé sovětské imperium.

My, na poli politikaření a intriky většinou amatéři, mnohdy nemáme dost citu a necháme se snadno strhnout k šarvátkám a plýtvání sil na vedlejších bojištích. Na skutečnou frontu se už, k upřímnému pobavení našich odpůrců, vůbec nedostaneme. To je ale těžký omyl. Naučme se chápat, že ty prostředky nejsou cíl, ale opravdu jen nástroj a že primární je jen dosažený výsledek. V našem případě není důležité pod jakou firmou, ale co a jak se prodává. To není výzva proti exilové činnosti, ale jen zdůraznění, že tam nebude prvotní pole naší působnosti.

Činnost exilu by nás měla zajímat jen do té míry, pokud bude mít vliv na situaci doma nyní, nebo někdy v budoucnosti. Nezapléstat se do exilových sporů, vyvarovat se nevraživosti a nepřátelství tam, kde to není nutné, neposkytovat žádných hran a nekrytých ploch pro útok. A tento postoj nechápat jako nedostatek odvahy hájit svou pravdu, ale jako trpkou oběť, vykupující výsledek na žádoucím poli.

Pokud jde o situaci doma, bez ilusí připouštíme, že zdaleka neodpovídá představám, které bychom o svém národu rádi měli. Víme, že nejrozšířenějším společenským mravním elementem je duchovní prostítuce, že dnešní většina národa již nepoznala jiné poměry, než ty, v jakých dnes žije, že existují lidé, kteří např. ještě neviděli živého kněze, že zanikla společenská vrstva, která tvořila jádro národa, totiž sedláci, zemědělci.

Shodli jsme se na názoru, že by bylo omezené obracet naši pozornost jen a především na představitele inteligence. Ta intelektuální elita není vždy elitou mravní, nerada chodí s kůží na trh a kromě své omladiny se na barikády většinou necpe. Má jistě svůj velký význam, ale cílem našeho oslovení musí být národ v celé své šíři a ve všech svých složkách.

Tomu všemu se musí naše metody, taktika a instrumentarium přizpůsobit. Musíme hledat cesty, jak obejít předsudky z neznalosti a být natolik atraktivní, abychom dokázali překonat strach. Překážek je nemálo, snad na jejich zdolání naše nadšení vystačí.

Povaha našeho působení, nebo alespoň jistá její část bude vyžadovat jistou uzavřenost a určité podmínky pro přijímání členů, ale měli bychom se velice vyvarovat vzniku dojmu, že vytváříme nějakou Mafii, a to také není naším záměrem.

Abychom se vyhnuli protiopatřením z domova i zde venku, omezíme na veřejnosti informace, zejména o technickém zařízení, o způsobech styku s domovem, o distribuci, ale i o zúčastněných osobách, spolupracovnících a kontaktech. Bylo by dobré, nechat vzniknout dojem, že vše je prováděno na zakázku u odborných firem.

Nyni k té konkrétní práci a k tomu, co je od účastníků očekáváno.

Chci zdůraznit, že u zakládajících členů podmínkou členství není aktivní činnost, protože každý už svou účastí pomohl vytvořit základnu, z které je možné jednat a mluvit reprezentativním způsobem s těmi doma i s institucemi a jedinci zde na západě, získávat finanční podpory a vyzývat ke spolupráci.

Každý podíl na činnosti je vítán, ale jeho rozsah je ponechán každému na rozhodnutí podle jeho možností. Vím, že se nám asi nikomu nepodaří to, co už geniálně Lenin rozpoznal jako podmínku každé úspěšné revolty, totiž existence profirevolucionáře, tedy lidí, kteří se takové činnosti mohou věnovat jako profesi bez starostí o existenci. Nám nezbyvá, než co nejlépe využít možností které máme. Ty možnosti nejsou ostatně nijak omezené, ale ten chybějící čas nedovolí jich plně využít a tak svou energii, zkušenost a vlohy utloukáme ve shonu za denním chlebem. Na tom se asi tak hned nic nezmění a tak střídavost ve sprádání plánů je jistě na místě. Z toho důvodu také nelze zaručit, co se z plánů, které uvedu splní, kdy a do jaké míry. Ale stojí za to se o ně postupně pokusit a nebo je vést pro lepší časy alespoň v patrnosti.

Nebudu ani v tomto stádiu zacházet do podrobností, zatím postačí jen jakýsi nástin.

Clenění činnosti, jak by se měla podle mého zprvu rozvíjet, bych zhruba načrtl následujícím způsobem.

Za nejdůležitější v tom smyslu, že by bez ní ty ostatní složky neměly valného významu, bych v prvním stádiu označil činnost technickou, produkční a reprodukční.

To další odvětví by byla oblast, kterou by bylo možno nazvat oblastí redakční a politickou.

A ta třetí část by se zabývala organizací, nebo chcete-li přesněji distribucí, t.j. kontakty s domovem, přeprava materiálů do cílových oblastí a jejich další rozšiřování na místě určení.

Té činnosti politické a redakční se může zúčastnit každý a je to dokonce žádoucí, protože práce bude plno a na všech možných úrovních. Sem spadá v prvé řadě vypracování a řízení strategického plánu veškeré činnosti až ke konečnému cíli. K tomu patří výběr a doporučení věcí k zasílání na východ, stanovení vhodné formy media, t.j. mikrofilm, zvukové kasety, tisk a pod. K této části bych přiřadil i styk s veřejností, navazování a udržování potřebných kontaktů zde na západě a to také s exily z ostatních komunisty zotročených zemí, získávání spolupracovníků a opatřování prostředků. Myslím, že to se dá organizačně v rámci spolku řešit ustavením příslušného výboru a rád přijmu návrhy a podněty v tom smyslu. S tím se začneme zabývat, až budou ukončeny úřední formality.

O té distribuční činnosti se z pochopitelných důvodů písemně nebudeme rozšiřovat vůbec, ale každá iniciativa v tomto směru, t.j. hledat nové cesty, způsoby a získávat osoby které mohou cestovat na východ pro pomoc v naší práci je vítaná, ale to projednáme v každém jednotlivém případě osobně, pokud to vůbec bude nutné. Nejvhodnější by asi bylo, zachovat dosavadní praxi, t.j. kdyby si každý své kontakty udržoval sám pod vlastní kontrolou a naša snaha jako spolku by měla být zásobovat jej materiálem a snžit se i podporovat finančně při krytí nákladů, jako jsou cestovné a pod.

Ta oblast technická je bohužel prozatím, pokud jsem vázán na dosavadní bydliště je omezena na mou osobu a pomoc mé rodiny, protože jednak vyžaduje určitých odborných znalostí a pak proto, že zařízení není mobilní.

Konkretně je to zatím výroba mikrofilmu, k tomu by se měla připojit produkce zvukových kaset, jakmile to bude možné i tiskovin, později i videokaset a využití jiných komunikačních prostředků, jak je technický vývoj přinese.

Mým přáním je vybudovat technické středisko, které by časem mohlo získat podobu nakladatelství, které by bylo vybaveno zařízením pro mikrofilm / zatím je k dispozici jen snímací kamera na 35 mm film / zvukovým studiem pro nahrávku kaset / což by měla být celkem snadná a nepřiliš nákladná záležitost /, které by vlastnilo nebo alespoň mělo přístup k fotosázecímu zařízení pro tisk knih a jiných publikací a také předloh pro mikrofilm a až by to mělo smysl, t.j. až na východě budou dostupné TV rekordery, i malé TV studio.

Nesmí se zapomenout i na propagační působení zde na západě a tady se nabízí pro nás produkčně i technicky schůdná cesta Multivise, která je neobyčejně účinná.

Abych mohl na tomto poli plně rozvinout svoji aktivitu, potřeboval bych ovšem možnost působení na místě, kde je velká koncentrace potencionálních spolupracovníků, a to je podle mých nynějších představ jen v Mnichově.

To vše co souvisí s technikou, t.j. zařízení i provoz bude vyžadovat určité náklady, ale při nalezení správných kontaktů a schopnosti umět naši věc "prodat", než to úplně beznadějně a také to nemůže být všechno najednou.

Pokud jde o mikrofilm, je už prakticky v provozu. Zatím tedy jen snímání. Velice důležité bude opatřit kopírku, abych mohl z nasnímaných originálních filmů dělat kopie, protože zatím to vyžaduje každý exemplář zvlášť nasnímat, což je otrocká a na čas velmi náročná práce.

Výhody mikrofilmu nejsou jen malé rozměry vhodné pro transport, ale, což se nyní ukázalo v praxi, i snadná reprodukce a rozmnožování na fotografický papír a také možnost vydávat tak v malém nákladu publikace /i rukopisy/, které by jinak tiskem pro velké náklady a malý odběr neměly naději vyjít.

Pro praktickou účinnost naší práce by bylo potřebné zřízení základu v městech s větší frekvencí návštěvníků z východu, v první řadě v Mnichově a podle možností ve Vídni a jiných velkých městech. To znamená získání a udržování místnosti, kde by byl skladován informační materiál a dáván návštěvníkům k dispozici, kde by bylo s tímto druhem lidí možno navazovat kontakt a vyměňovat informace. Takové středisko by bylo možné event. provozovat společně s jinými institucemi.

Jeden z podnětů, který se zatím asi nedá uskutečnit, ale který by neměl zapadnout do zapomnutí, by bylo zřízení buď vlastní nebo pobočné instituce, která by se dala nazvat buď Čsl. archiv nebo Čsl. dokumentační středisko, které by mohlo na odborné úrovni shromažďovat a zpracovávat informace o všem, co se v zahraničí týkalo nebo týká ČSR. Výhoda by nebyla jen v získávání a archivování informací, ale i ve vlivovém postavení, které by z toho vyplývalo dnes i v budoucnosti.

Jak vidno, o ideu není žádná nouze, jsou však spojeny s náklady, na které sami nestačíme. Co z nich se podaří uskutečnit závisí v rozhodující míře na prostředcích, které budeme mít k dispozici. To je tedy prvořadý problém, k jehož řešení Vás všechny vyzývám. Tím není myšleno na Vaše osobní, soukromé prostředky, kterými nikdo z nás neoplývá, ale na přemýšlení o nových možnostech a hledání kontaktů, které by nám mohly v tomto směru pomoci.

Máme před sebou bezpochyby řadu velkých překážek, ale mě osobně naplňuje velkou nadějí právě osobní složení našeho sdružení a vědomí o jeho ověřených mravních kvalitách a velké zkušenosti.

Ostýchám se používat velkých slov, ale na tomto místě snad mají své oprávnění. Snad to vystihnou nejlépe tvrzením, že motivace nás všech je výsostně mravní povahy. Příkaz svědomí, mravní povinnost vůči našim dějinám, předkům, i velice konkrétním mrtvým kamarádům a vůči našim potomkům v odmítnutí nemravné ideologie, její moci a jejich důsledků, které ohrožují v tom nejzákladnějším nejen osud naší vlasti a toho, co si pod tímto pojmem představujeme, ale doslova celého světa. Jsme přesvědčeni, že jde o skutečný zápas dobra a zla a i když nemáme žádné jistoty o jeho výsledku na tomto světě, nám prostě jiná cesta nezbyvá, protože je to nejen náš úděl, ale především poslání.

Vykročme s vírou v onu starou moudrost - Snaž se a Bůh ti pomůže.

S přátelskými pozdravy